

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 9. d.

Roshnizvet. 1798

Nro. 46.

Lublana.

Ponedeljek popoldne vftane na enkrat ve-
lik nesnan vihar, inu ploha deshja rav-
no, kader so fholfki mladenzhi is fhole ho-
dili. Eden med njimi je bil od viharja po-
dert ravno, ker je tranzha stala, inu tako
terdo ob kamenje padel, de se je na mestu
vbil; on je eniga mestniga peka sin; vse
persadete pomozhi mu niso pomagale, desi-
lih so osdravilzi svojo dolshnost per njemu
opravili, sakaj on ti je glavo na prevezh
shlahenih udih vtisnil, de mu ni bilo vezh
pomagati.

Dunaj

Srēdo s̄hestnajsti dan so kralēve visokosti Prinzi Zesarjovi bratje s̄hli pomladni zhisti srak vshivat v' grad Shēnbrun.

Pētek je s̄hla Prinzesina Amalia tudi kjē sa njimi, inu ponedēlek Franzoska Prinzesina.

Nih zesarfka Svitlost so prepovēdali na ptuje vositi vse shlaht svinez naj bo v' zio-kih, al slit, al kugle, al s̄hretelni; sunaj de ima perpušhenje inu pisano pavizo, de jetam prodal, kamer mu je pos̄s dan.

Prinz Ernest August pēti rojeni sin angleskiga Krala je is Lashkiga na Dunej se perpelal s̄hest inu dvajseti tiga Mēsza.

Shpania.

Is Madrita pishejo 30. mali Travná: Franzoski poslanik je hujshi povela zhes franzoske vunpotēgnenze dobil od nashiga Krala; sdaj se morejo is Shpanie pobrati tudi vsi is Franzie isgnani, vhajalzi od soldatov, mashniki, ja vsi franzosi bres vunusetja. Sunaj shpanje smejo na shpanskim biti, to je na kanarfskih otokih, v' Ceuti, inu Ameriki.

Pravio, de nekaj prepira je bilo med nashim pervim ministram Saavedra, inu med franzoskim poslanikam; oba sta pisala zhes to na visharje v' Paris. Poslanik je s̄hē po-
prēd

pred nasaj domu poklizan. Prinz de la Paz je per kraljevim dvori v' gradi Aranvjez, inu per Kralu inu Kralizi v' dobri perjasnosti.

Nash Dvor misli v' Hollandi na posodo vsęti tri millione, eden je poslan, de bo tam denarje na posodilo jemal po pet od sto, inu v' petih letah bo spęt vse nasaj plazhano.

Anglesi so vezh verstneh bark na pomozh dobili pred Kadix, sameh verstniz je tri inu dvajset bres fregat.

Franzia.

Sbor Mlajshih je sazheł voliti taistih desęt, is mej katirih se bo eden volil sa petiga visharja namešt deshelaka Francois, kir je letaf odstopil od visharstva. Deshelak Treilhard je bil isvolen na to mesto; on je pooblasten per glihanju v' Raftadt; visharji so beršh poslali kurierja v' Raftadt, njegga domu poklizat, inu sanaprej med petęrimi svojo flushbo imęti.

Deshelak Francois je postavljen, de bo naf inu Zefarski Dunejski dvor poglihal v' tim, kar sadene, sakaj je general Bernadotte persilen bil, Dunej sapustiti. General Bonaparte je bil pervizh k' tim glihanji namenjen; al sdaj ima Bonaparte drugej opraviti, de nemore tę s'kerbi imęti.

Visharji so sklenili eniga posebniga poslanika v' Berlin na Prajsoviga Krala poslati; deshelak Sieyes je k' tim opravili odlozhen.

Sbor Starishih je poterdil, de snajo nekatere nevrédne isvrézhhi, defilih so isvole-ni sa svétvavne moshe.

Pervi boj zhes otok Marcou ni bil fré-zhen, franzosi so sgrabili eno barko, vunder ljudje se niso potopili; kakor hitro pride bolshi vreme, bomo spet te otoke popadli, inu gledali Anglese vun isbiti.

Anglia.

Admirali, gospoda, inu zel kralévi dvor je bil vesel, de je Sidnei Smith is jezhe domu pershel; kako jo je vunspihal, na vse vishe perpovedujejo, vsaki drugazhi; on sam ni otel med ludi povedati, kako je vschel.

Tukaj per nas so ga ljudje v' kozhii pelali od vesela, po tim, k' so mu kojne spre-gli. Pred Kralam je vse povedal, kako se mu je v' Parisi godilo. On je bil tudi pred Kralizo spushen.

Kralévi ministri so pred nekaj zhasam poslali glihavze, de bi ga smenili, med timi glihavzi je bil en franzoski vjeti kapitan, ker ni mogel sglihati, je spet nasaj v' jezho pershel. Kral ga je sdaj prostiga spusstil, sa to, ker je polhteno nasaj pershel.

Skusi na delezh pisarja smo svedeli, de franzosi so otok Marcou popadli s' 60. kanonerškimi ladjami, inu s' pet tavshent moshmi, al nashi so jih gerdo nasaj vergli.

Mini-

Minister Pitt je puštil povēdati, de je bolan, satorej ni bilo nadalaj nizeh govorenja v' parlamenti od noveh naklad.

Gospod Fox je gerdo govoril zhes Ministre, inu zhes kralovanje, satorej ga je Kral sbrisal is bukv skrivnih svetvavzov, inu mu je sposnat dal, de je v' sameri.

Shvajz.

Dalaj so se pertoshili nashi visharji zhes franzose, rekozh : Ozhitne denarne skrine so tudi v' Soluturni sapezhatene. Smo se pertoshili per vashih komisarjih, per generalih, inu skoro per vsih vashih oblastnikih; al vse nizeh nepomaga, vse je saštojn, Satorej smo poslali povele na od vas sapezhatene kasse tudi nash pezhat postavit. Tudi smo poslali tekarja v' Paris vashim oblastnikam te rezhi povēdat, poslali nasnanje generalu Shavenburg. Vse po vashli glavi ravnate, gorje revnem krajam, kateri so pod shelēsno franzosko palzo !

Nashi visharji ozhejo imēti od franzov, de naj perve oblube dershe, zhe ne, bo druga; pravio, mi nemoremo verjeti, de bi v' Parisi poterdili to ropanje, inu nadleže, katere nam delate; naf tako rečne okratujete, inu k' nizeh perpravlate; mi pošhlemo v' Paris prafhat, al je to prav, inu al jim dopade, de naf tako strishete; timzhasi imate nehati, inu shtukov neprodajati

ti v' Berni, tudi drugot nejemati deshelnih denarjov. Zhe nam sheleso prozh jemlete is oroshifha, nam nobene dobrote niste sturili, vse je le k' videsu. Saj Parisarji niso tako s'nami mislili, kakor vi soldatje ravnate.

Rafladt.

Nemzov odgovor na sadne franzoske besede je dolg, inu ob kratkim te besede ima: „Nemzi pooblasteni glihavzi so veseli, de franzosi potrebo sposnajo, popréd shkodo v' zeno djati, pruden se ona povrazha. Al to se je neprevidama sgodilo, de franzosi nove rezhi dalaj ozhejo, inu katere so vezhi kakor te dosdaj po fili pervolene, inu katere varnost nasheh deshei podkopujejo.

Ozhemo po pravizi ravnati, de jo bodo franzosi tudi sposnali inu sastopiti mogli. Mi smo narpréd Rajno sa mejo pervolili proti tim, de franzosi svojo vojsko prezej nasaj potegnejo, inu drugizh, de njim nizh na tim kraji shifhati nima. Samo se je sastopilo, de Rajna je obema prosta meja inu de nas ravno po sredji lozhi, kakor se je vselej per takih glihanjih ravnalo; tudi franzosi so ob pusti rekli, de meja po Rajni je perva podstava zeliga miru; niso nizh naproti imeli, kader smo unidan djali, de meja bo po sredji Rajne; ja v' mesezi Sufhzi so nam vse to pervolili.

Satorej se nam filno zhudno sdí, de sdaj tudi vse otoke po zęli Rajni imęti ozhejo, katerih dosti ludem na tim kraji prebivajo- zhim flifbio; so ena velika franzosam prid- na rezh, nam pa filno nevarna; po vezh krajih bi nebilo leša dobiti sa derezho vo- do graditi, ako bi nesmęli mi v' otokih se- kati. Naj se tedaj praviza snide; mi perva- limo franzosam otoke blishej njih bręga le- shiozhe, kar jih je pa blishej nashiga, bo- do nam ostali.

Ker je sdaj gotovo, de general Bona- parte v' Rastadt nepride, je zesarfki mini- ster graf Kobenzel taiste bogate darove sku- si kurierja is Rastadta v' Paris poslal, kate- ri imajo njemu inu drugim franzoskim gli- havzam poslani biti savolo v' Campo Formi- do lani jesęn sturjeniga miru.

General Bernadotte je dobil povele is Rastadta it v' franzosko meřto Rastadt; on je spustil is flushbe vezhidęl svoje drushine.

Vmerli so v' Lublani.

25. dan vęlki Travná.

Anton Matefhko, zholnarjov sin, 1. 1.
v' Krakovim Nro. 69.

27. dan.

Josefa Eker, meřtniga kovazha hzhi, 3.
teđne, v' judovi gasi Nro. 286.

Osnanilo.

Sanaprej neperpustę opravila vsaki tęden dvakrat noviz dajati, bolski pa je nekaj, kakor nizh; tedaj od perhodniga mali Serpana bom delil Novize v' tędni enkrat, to je sleherno sabboto; novize bodo tudi bolski kup, to je po dva goldinarja skusi zelo leto, inu po poshti poslani 4. goldinarje Vęzhi inu lepshi zhas bo pomagal pisanje bol ofnashiti, inu s' perjetnostjo pisati, pridne resnizhne novize sbrati, bravzam vse s' lubo kratkostjo povędati, inu list tako napolniti, de perstavkov nebode nikol vezh, sunaj, kar sadna stran sneše; kakor hitro bi osnanil inu merlizhov zhes bilo, se bo posebni list dal; tudi bo posebni list perdan, kader bi se kaj posebniga sgodilo, kar se nemore ob kratkim rezhi. Naj se tedaj perjati sgodaj oglasio, inu svoj goldinar sa pol leta naprej vloshe, de se bo vedelo sa natiskanje skerbęti, slasti morejo sgodaj se per poshtah glasiti, kateri per njih novize jemlejo, inu dati 2. goldinarja sa polovizo leta; sakaj lublanski viski postmaster je meni nasnanje poslal, de se mu ima ob polovizi meseza Roshnizvęta to je ob S. Vidi naprej plazhati, kakor je she stara navada per poshtah. Saupam dobiti she vezh bravzov, kakor dosdaj, slasti, ker je zęna majnski, postreshbo pa she bol svesto oblubim, inu ludęm bo ravno prav hodilo v' Sabboto kaj brati, kader delapust na vęzher oddihlej pernese inu k' branju vabi.